

Do góry nogami

- gazetka gimnazjalna

2018/2019

nr 2

SP z Oddziałami
Gimnazjalnymi nr 1

im. św. Królowej
Jadwigi

w Terespolu

<http://www.dworeknadstawem.pl/swieta-bozego-narodzenia/>

Oplątek

**Jest w moim kraju zwyczaj, że w dzień wigilijny,
Przy wzejściu pierwszej gwiazdy wieczornej na niebie,
Ludzie gniazda wspólnego łamią chleb biblijny
Najtkliwsze przekazując uczucia w tym chlebie.**

C.K.Norwid

ZWYCZAJE I OBRZĘDY WIGILIJNE W INNYCH KRAJACH

W Hiszpanii:

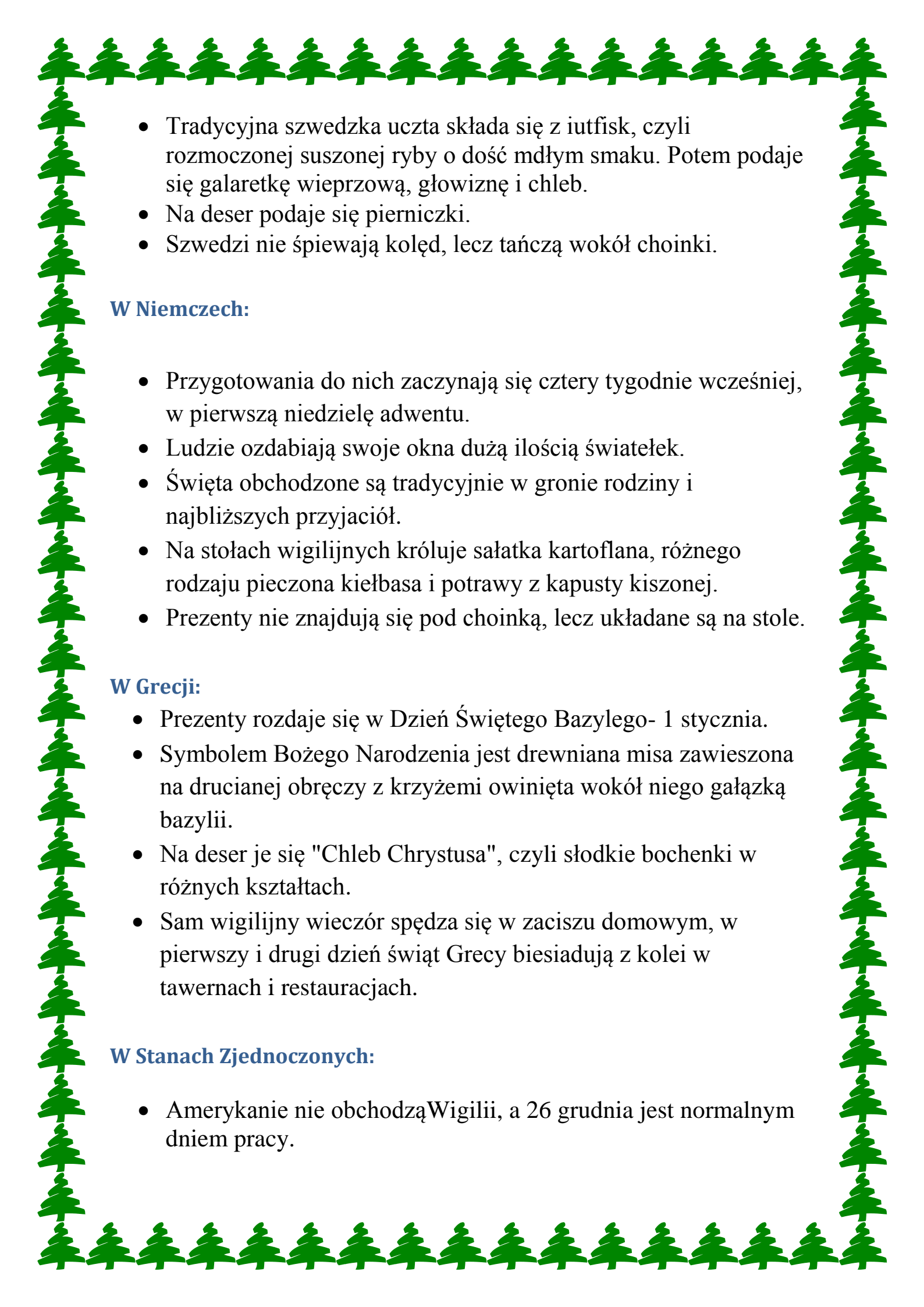
- Odpowiednikiem opłatka jest chałwa.
- Wigilijna wieczerza rozpoczyna się po pasterce. Następnie wszyscy wychodzą na ulice oświetlone tysiącami barwnych żarówek, śpiewają kolędy, tańczą i bawią się do rana.
- Jako **typową potrawę towarzyszącą podczas Wigilii w Hiszpanii**, uznaje się **pieczonego indyka**.
- Prezenty rozdawane są 6 stycznia w święto Trzech Króli, na pamiątkę darów, które Jezus otrzymał od mędrców ze Wschodu.
- **Po zakończeniu Wigilii** w małym rodzinnym gronie, Hiszpanie odwiedzają mieszkania swoich bliższych lub dalszych rodzin w okolicy. Tam spędzają czas przy rozmowach, zabawie oraz dalszym biesiadowaniu.

W Wielkiej Brytanii:

- W wigilijny wieczór dzieci zawieszają na kominku lub łózkach specjalne, bożonarodzeniowe skarpety z nadzieją, że następnego dnia znajdą w nich prezenty od Świętego Mikołaja.
- Typowym posiłkiem jest nadziewany indyk.
- Na deser, w większości tradycyjnych domów, serwuje się Christmas Pudding czyli słodki pudding polewany brandy.
- Zamiast sms-ów lub e-mail-ów z życzeniami ludzie wysyłają sobie pocztówki.
- Największą wagę przywiązuje się do udekorowania salonu i domu z zewnątrz.

W Szwecji:

- Święta rozpoczynają się w pierwszą niedzielę adwentu.

-
- Tradycyjna szwedzka uczta składa się z iutfisk, czyli rozmoczonej suszonej ryby o dość mdłym smaku. Potem podaje się galaretkę wieprzową, głowiznę i chleb.
  - Na deser podaje się pierniczki.
  - Szwedzi nie śpiewają kolęd, lecz tańczą wokół choinki.

W Niemczech:

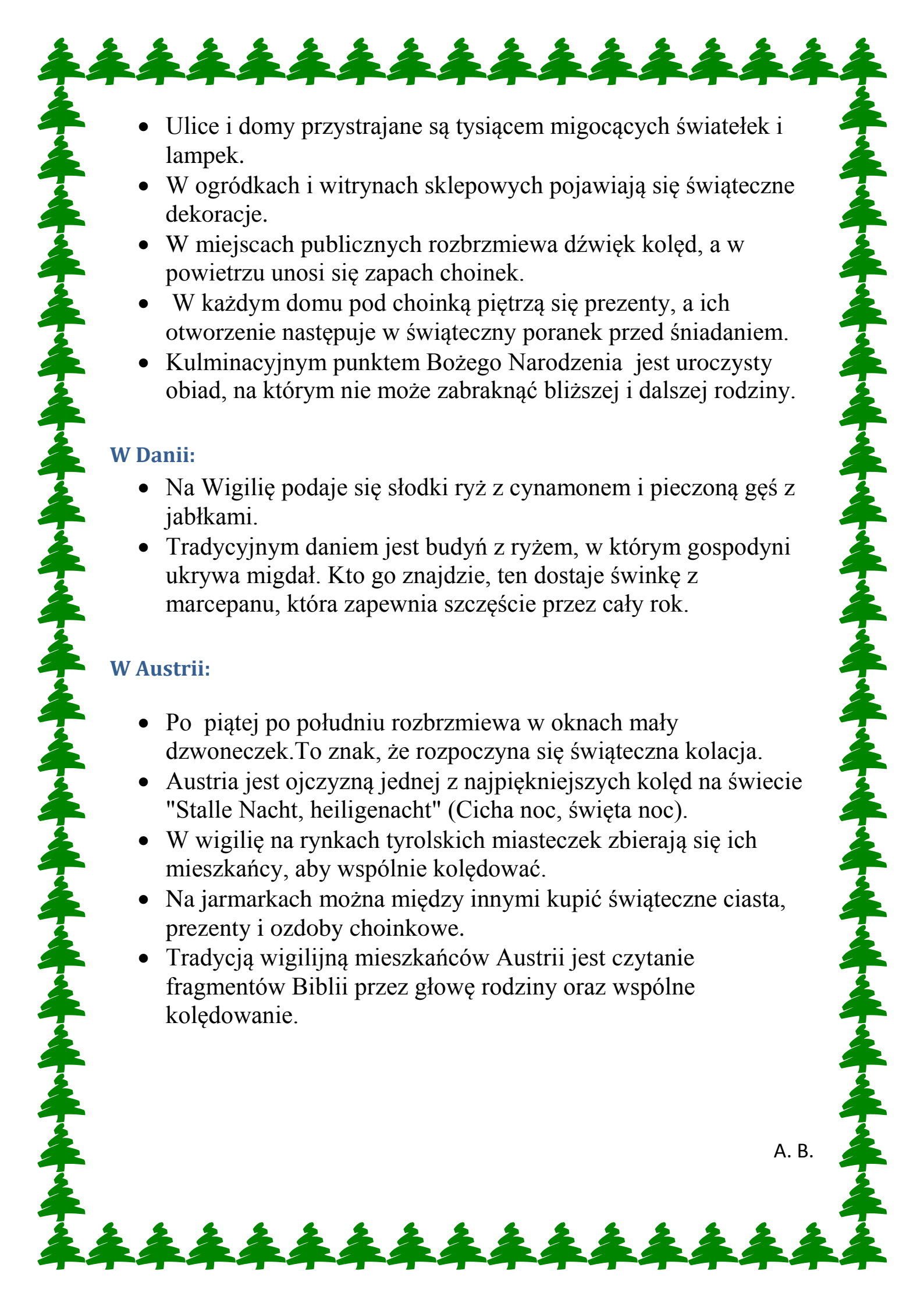
- Przygotowania do nich zaczynają się cztery tygodnie wcześniej, w pierwszą niedzielę adwentu.
- Ludzie ozdabiają swoje okna dużą ilością światełek.
- Święta obchodzone są tradycyjnie w gronie rodziny i najbliższych przyjaciół.
- Na stołach wigilijnych króluje sałatka kartoflana, różnego rodzaju pieczona kielbasa i potrawy z kapusty kiszonej.
- Prezenty nie znajdują się pod choinką, lecz układane są na stole.

W Grecji:

- Prezenty rozdaje się w Dzień Świętego Bazylego- 1 stycznia.
- Symbolem Bożego Narodzenia jest drewniana misa zawieszona na drucianej obręczy z krzyżami owinięta wokół niego gałązką bazylii.
- Na deser je się "Chleb Chrystusa", czyli słodkie bochenki w różnych kształtach.
- Sam wigilijny wieczór spędza się w zaciszu domowym, w pierwszy i drugi dzień świąt Grecy biesiadują z kolei w tawernach i restauracjach.

W Stanach Zjednoczonych:

- Amerykanie nie obchodzą Wigilii, a 26 grudnia jest normalnym dniem pracy.

-
- Ulice i domy przystrajane są tysiącem migocących światełek i lampek.
  - W ogródkach i witrynach sklepowych pojawiają się świąteczne dekoracje.
  - W miejscach publicznych rozbrzmiewa dźwięk kolęd, a w powietrzu unosi się zapach choinek.
  - W każdym domu pod choinką piętrzą się prezenty, a ich otworzenie następuje w świąteczny poranek przed śniadaniem.
  - Kulminacyjnym punktem Bożego Narodzenia jest uroczysty obiad, na którym nie może zabraknąć bliższej i dalszej rodziny.

W Danii:

- Na Wigilię podaje się słodki ryż z cynamonem i pieczoną gęś z jabłkami.
- Tradycyjnym daniem jest budyń z ryżem, w którym gospodyni ukrywa migdał. Kto go znajdzie, ten dostaje świnkę z marcepanu, która zapewnia szczęście przez cały rok.

W Austrii:

- Po piątej po południu rozbrzmiewa w oknach mały dzwoneczek. To znak, że rozpoczyna się świąteczna kolacja.
- Austria jest ojczyzną jednej z najpiękniejszych kolęd na świecie "Stille Nacht, heiligenacht" (Cicha noc, święta noc).
- W wigilię na rynkach tyrolskich miasteczek zbierają się ich mieszkańcy, aby wspólnie kolędować.
- Na jarmarkach można między innymi kupić świąteczne ciasta, prezenty i ozdoby choinkowe.
- Tradycją wigilijną mieszkańców Austrii jest czytanie fragmentów Biblii przez głowę rodziny oraz wspólne kolędowanie.

depositphotos

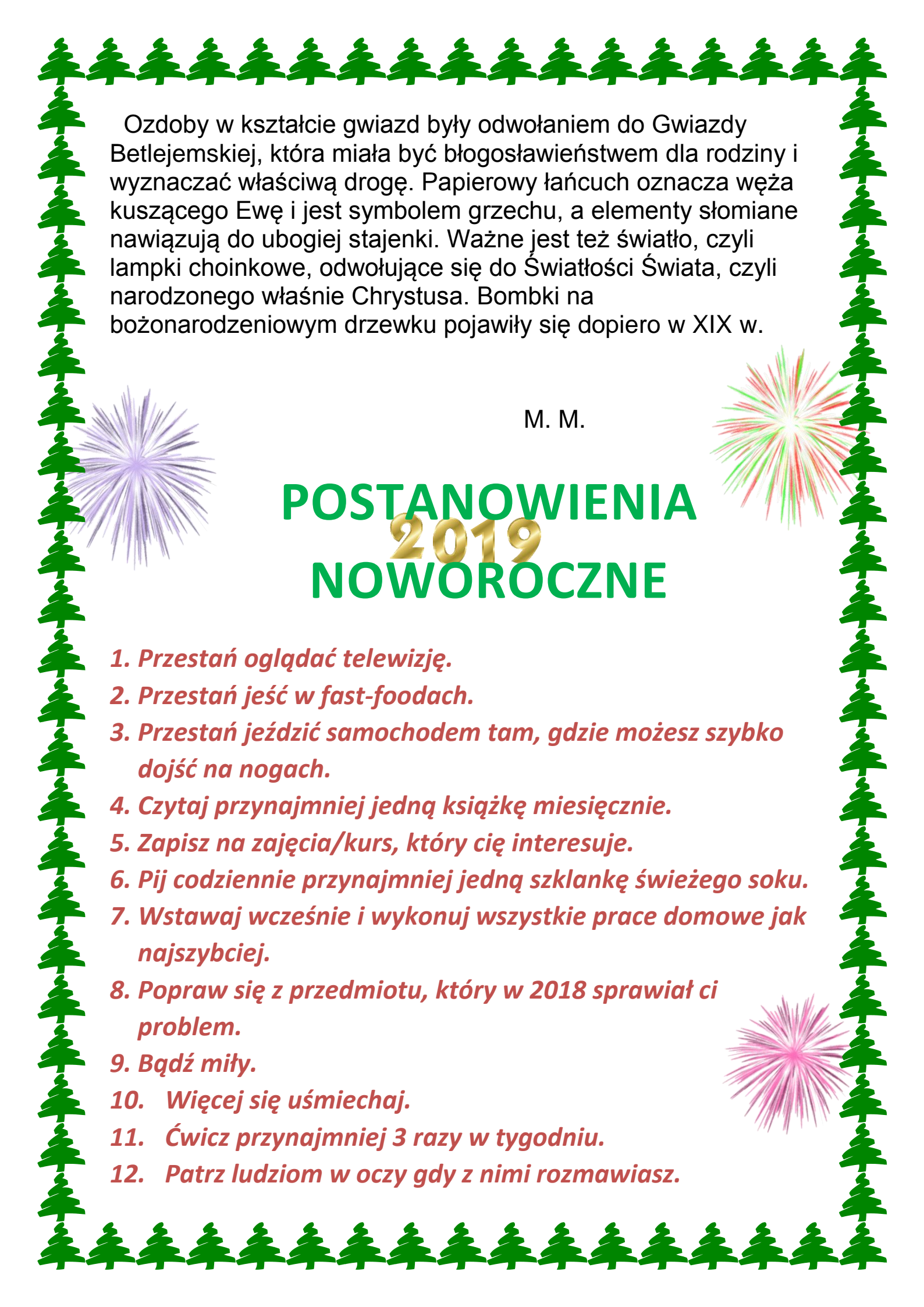
Image ID: 131995404 | www.depositphotos.com

Dlaczego ubieramy choinkę?

Choinka niewątpliwie każdemu z nas kojarzy się ze świętami . Jest ona jednym z elementów które co roku tworzą jedyny w swoim rodzaju "święteczny nastrój". Na prawdziwym lub sztucznym drzewku wieszamy ozdoby: lampki, bombki, światełka. Dlaczego ?

Kult wiecznie zielonego drzewa ma swoje korzenie jeszcze w tradycji pogańskiej. Choinka była symbolem życia i witalności. Słowianie podczas święta przypadającego na przesilenie zimowe podwieszali pod sufitem kilka gałęzi iglastego drzewa lub sam jego wierzchołek zawieszony czubem do dołu. Jako symbol Bożego Narodzenia została postrzegana w Alzacji w XVI w. ,a w Polsce dopiero w XVIII w. Dlaczego jednak jest ona obwieszona ozdobami?

Tradycja "ubierania" drzewka jest równie stara, co sam zwyczaj jego ścinania. Początkowo choinkę przystrajano w jabłka, aby przypominało rajske drzewo. Tradycyjnymi ozdobami są też te wykonane z papieru, słomy, ciastka, pierniczki i orzechy. Każda ozdoba ma przypisaną jej tradycyjną symbolikę.

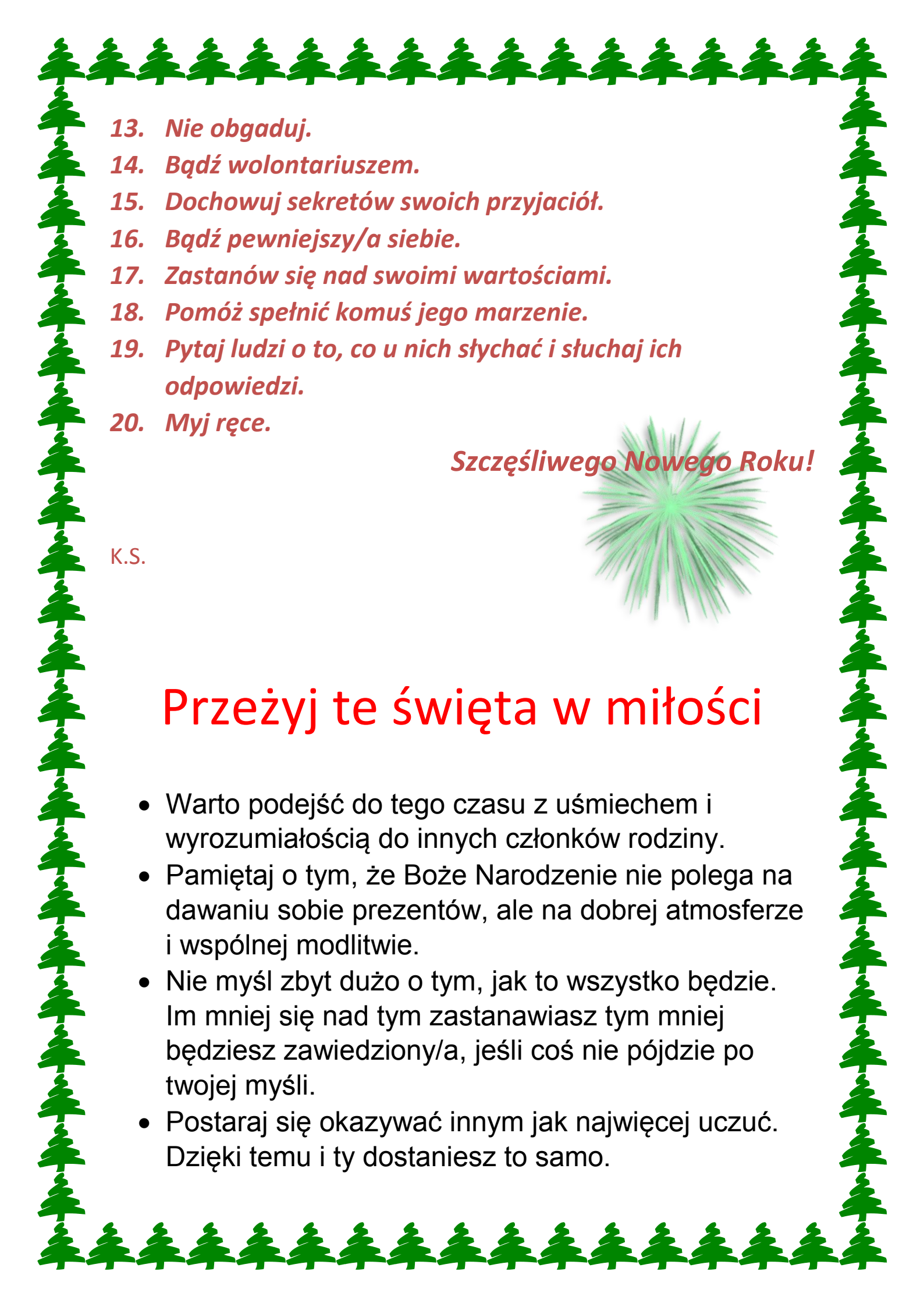

Ozdoby w kształcie gwiazd były odwołaniem do Gwiazdy Betlejmskiej, która miała być błogosławieństwem dla rodziny i wyznaczać właściwą drogę. Papierowy łańcuch oznacza węża kuszącego Ewę i jest symbolem grzechu, a elementy słomiane nawiązują do ubogiej stajenki. Ważne jest też światło, czyli lampki choinkowe, odwołujące się do Światłości Świata, czyli narodzonego właśnie Chrystusa. Bombki na bożonarodzeniowym drzewku pojawiły się dopiero w XIX w.

M. M.

POSTANOWIENIA 2019 NOWOROCZNE

- 1. Przestań oglądać telewizję.*
- 2. Przestań jeść w fast-foodach.*
- 3. Przestań jeździć samochodem tam, gdzie możesz szybko dojść na nogach.*
- 4. Czytaj przynajmniej jedną książkę miesięcznie.*
- 5. Zapisz na zajęcia/kurs, który cię interesuje.*
- 6. Pij codziennie przynajmniej jedną szklankę świeżego soku.*
- 7. Wstawaj wcześniej i wykonuj wszystkie prace domowe jak najszybciej.*
- 8. Popraw się z przedmiotu, który w 2018 sprawiał ci problem.*
- 9. Bądź miły.*
- 10. Więcej się uśmiechaj.*
- 11. Ćwicz przynajmniej 3 razy w tygodniu.*
- 12. Patrz ludziom w oczy gdy z nimi rozmawiasz.*

-
13. *Nie obgaduj.*
  14. *Bądź wolontariuszem.*
  15. *Dochowuj sekretów swoich przyjaciół.*
  16. *Bądź pewniejszy/a siebie.*
  17. *Zastanów się nad swoimi wartościami.*
  18. *Pomóż spełnić komuś jego marzenie.*
  19. *Pytaj ludzi o to, co u nich słychać i słuchaj ich odpowiedzi.*
  20. *Myj ręce.*

Szczęśliwego Nowego Roku!

K.S.

Przeżyj te święta w miłości

- Warto podejść do tego czasu z uśmiechem i wyrozumiałością do innych członków rodziny.
- Pamiętaj o tym, że Boże Narodzenie nie polega na dawaniu sobie prezentów, ale na dobrej atmosferze i wspólnej modlitwie.
- Nie myśl zbyt dużo o tym, jak to wszystko będzie. Im mniej się nad tym zastanawiasz tym mniej będziesz zawiedziony/a, jeśli coś nie pójdzie po twojej myśli.
- Postaraj się okazywać innym jak najwięcej uczuć. Dzięki temu i ty dostaniesz to samo.

-
- Sam/sama zaproponuj wspólne gotowanie lub śpiewanie kolęd. To jeszcze bardziej zbliży Was do siebie.
  - Jeśli masz rodzinę za granicą, wyślij im pocztówkę z życzeniami. Na pewno zrobi im się cieplej na sercu, a ty będziesz szczęśliwszy/a!

K. S.

Pomysły na prezent dla każdego

Dla mamy:

lakier do paznokci, biżuteria, kule do kąpiel, dekoracja do domu, płyn kosmetyczny, błyszczyc, słoik „50 powodów, dlaczego Cię Kocham”

Dla taty:

słoik orzechów, brelok do kluczy, kubek do kawy, portfel, ładowarka do telefonu, długopisy, teczka do pracy

Dla babci i dziadka:

pokrowiec na okulary, kubek, ramka ze zdjęciem, czekolada, ulubione ciasto, krem do rąk, perfumy

Dla młodzieży(12-17):

wygodne skarpetki, gumki do włosów, batony, płyta muzyczna, kosmetyki, lampka, fajny T-shirt

Dla dzieci starszych(7-11):

kredki, plastelina, gra planszowa, lalka, ciekawa książka,
pachnące mydło, worek słodczy

Dla niemowląt i dzieci młodszych(0-6):

śliniak, ramka ze zdjęciem, pluszak, kołnierzyk, gryzak,
ulubiona bajka

Dla zwierząt:

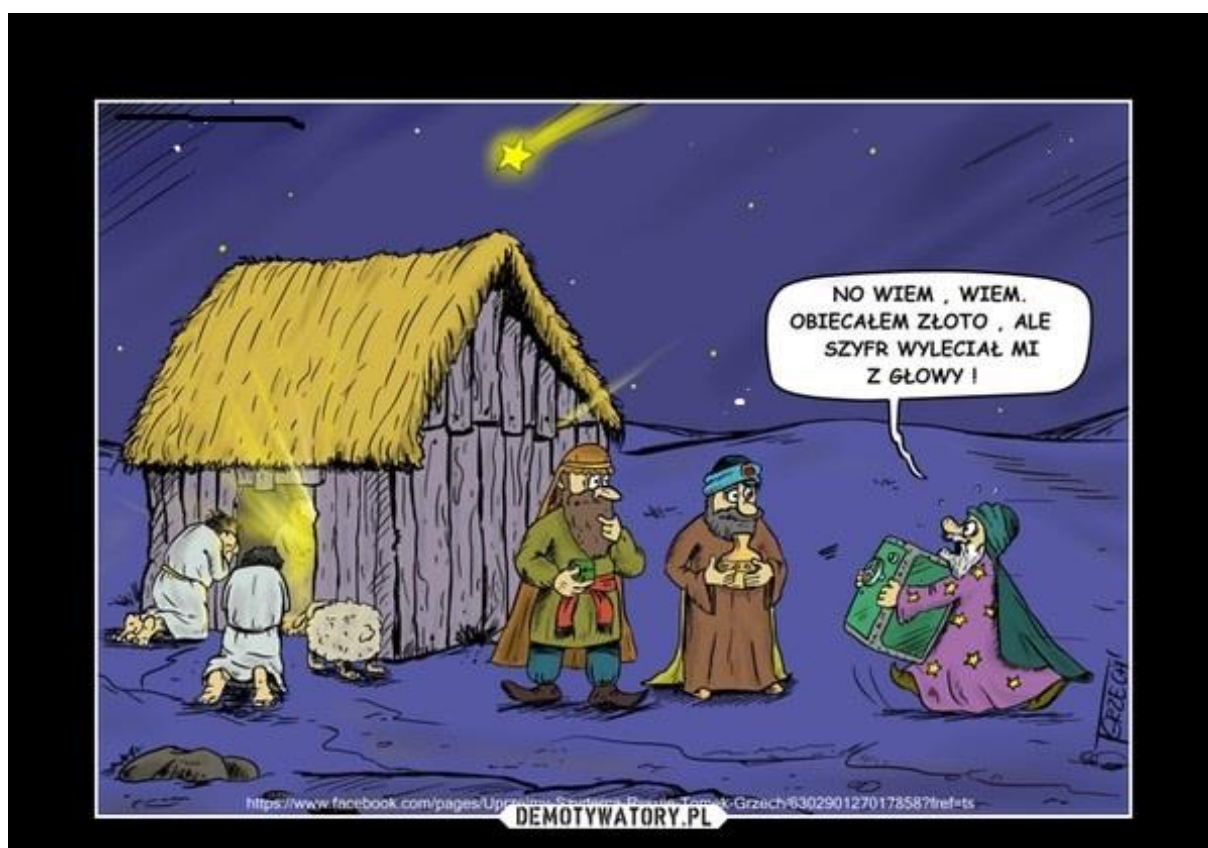
dzień w parku, gumowa kość, karma, poduszka, frisbee

Dla wszystkich:

ulubiony film, grzebień do włosów, sweter, pieniądze, pudełko z
herbatami

Pamiętaj jednak, że najpiękniejszym prezentem jest
miłość i uśmiech!

K.S.

Boże Narodzenie w domu!

Zastanawiasz się jak wprowadzić do mieszkania świąteczny nastrój?

1. **Zieleń** to podstawowa barwa królująca w bożonarodzeniowych stylizacjach. To do niej dobiera się dodatki w **złocie**, **granacie**, **srebrze**, **fiolecie** i **czerwieni**.

2. Jeżeli przechowujesz **kartki świąteczne**, to z całą pewnością znajdziesz w swojej kolekcji eksponaty godne uwagi. Zrób z nich dekorację, rozciągając na sznurze i mocując małymi kłameczkami.

3. **Bombki**, które nie zmieściły się na choince przydadzą się do dekoracji pozostałych pomieszczeń. Kilka włóż do stroika, inne do wieńca na drzwi. Możesz zrobić z nich również dekoracje do zawieszenia na poręczy schodów. W połączeniu z igliwem, stanowią oryginalną alternatywę dla stroika.

4. **Puste pudełka** zapakowane jak prezenty stanowią świetną dekorację i rozbudzają dziecięcą ciekawość wśród wszystkich domowników.

K.S.

Pierniczki świąteczne

SKŁADNIKI/ok. 30 sztuk:

- 2 szklanki mąki pszennej
- 2 łyżki miodu
- 3/4 szklanki cukru
- 1,5 łyżeczki sody oczyszczonej
- 10 g (1/2 torebki) przyprawy piernikowej
- 1 łyżka masła
- 1 średnie jajko (+ dodatkowo 1 jajko do posmarowania)
- około 1/3 szklanki ciepłego mleka

PRZYGOTOWANIE:

- Mąkę przesiać na stolnicę, wlać rozpuszczony gorący miód i wymieszać (najlepiej nożem). Ciągłe siekając, dodawać kolejno cukier, sodę i przyprawy, a następnie masło i jedno jajko.
- Dolewając stopniowo (po 1 łyżce) mleka zagniatą ręką ciasto aż będzie średnio twarde i gęste, przypominające ciasto kruche (możemy nie wykorzystać całego mleka). Dokładnie wyrabiać ręką, aż będzie gładkie, przez około 10 minut.
- Na posypanej mąką stolnicy rozwałkować ciasto na placek o grubości ok. 1/2 cm. Foremkami wykrajać pierniczki. Smarować roztrzepanym jajkiem i układać na blasze wyłożonej papierem do pieczenia w odstępach około 2 cm od siebie.
- Piec w piekarniku nagrzanym do **180 stopni** (góra i dół bez termoobiegu) **przez ok. 10 - 15 minut**, w zależności od grubości.

A.B.

Najbardziej popularne świąteczne rośliny doniczkowe.

Święta Bożego Narodzenia są nierozdzielnie związane z tradycją przystrajania naszych mieszkań i domów. Najpopularniejszą ozdobą jest oczywiście choinka, jednak z roku na rok coraz większą popularność jako świąteczne ozdoby zdobywają inne rośliny, często związane z tradycjami innych krajów i kultur. Przykładem takich roślin mogą być :

Gwiazda betlejemska, co roku w Europie sprzedawana jest w liczbie ponad 100 mln sztuk. W Polsce jej popularność rośnie z roku na rok, o czym możemy przekonać się już od początku grudnia, gdyż można ją kupić w każdej kwiaciarni i supermarkecie. Roślina ta znana jest pod nazwami: **gwiazda betlejemska**, **poinsecja**, **wilczomlec piękny**. Cechą charakterystyczną **poinsecji** (a także powodem jej polskiej nazwy) są kolorowe przylistki ułożone w kształt gwiazdy w odcieniach czerwieni, różu, żółtego lub kremowego. Są one często błędnie uważane za kwiaty. **Kwiaty poinsecji** są małe i nie rzucają się w oczy. Znajdują się w środku gwiazdy z przylistków.

Kaktus bożonarodzeniowy jest bardzo popularną rośliną doniczkową. Znany jest pod wieloma różnymi nazwami - **grudnik**, **raczek** oraz **kaktus Bożego Narodzenia**. Jej prawidłowa nazwa to **schlumbergera zimowa**. Nazwa ta pochodzi od nazwiska F. Schlumbergera, francuskiego pasjonata kaktusów. **Kaktus bożonarodzeniowy** kwitnie przed dwa miesiące od grudnia. Cieszy nasze oczy kwiatami w różnych kolorach - białych, różowych, czerwonych, purpurowych i fioletowych.

Ostrokrzew kolczasty jest krzewem liściastym, pospolicie występującym w Europie Zachodniej i Ameryce Płn. Uprawiany jest także w Polsce, jednak trudno znosi niskie temperatury w zimie. Mimo zimowych uszkodzeń **ostrokrzewy** potrafią odrodzić się nawet z korzenia. Warto pamiętać, że **ostrokrzew jest rośliną dwupienną** - aby doczekać się pięknych owoców trzeba w ogrodzie posadzić roślinę męską oraz żeńską. Główną ozdobą rośliny są zimozielone błyszczące liście oraz czerwone owoce. Zwyczaj ozdabiania domów i mieszkań gałązkami i **wieńcami ostrokrzewu** wciąż jest mało popularny w Polsce, ale najprawdopodobniej, tak jak inne anglosaskie tradycje świąteczne, wkrótce zdomowi się i u nas. Według starych wierzeń celtyckich **ostrokrzewowi** przypisywano moc odstraszenia złych duchów i demonów .

tej
z

Jemioła pospolita , jej staropolska nazwa to **strzęśla**. Jest wiecznie zieloną rośliną, półpasożytem, rosnącym głównie w koronach drzew liściastych . Utrudnia to jej zbiór w dość znacznym stopniu ,sam pamiętam jak wchodziłem na czubki drzew kilkanaście metrów nad ziemią , aby ją zdobyć .**Jemiołę zawieszają się w mieszkaniu nad stołem wigilijnym lub nad drzwiami wejściowymi**. Zwyczaj ten przywędrował ze Skandynawii i krajów anglosaskich. Wierzono, że jej obecność zapewnia domownikom szczęście, dobrobyt oraz uchroni ich od złych demonów i uroków. **Jemioła** była i jest uwielbiana przez młode pary, gdyż pod jej gałązkami można się publicznie całować. Zgodnie z tym zwyczajem mężczyzna po każdym pocałunku, musi zrywać jeden z lepkich **owoców jemioły**. Jeżeli uda mu się zerwać ostatni owoc, oznacza to, że otrzyma dar płodności.

